VI évfolyam Celldömölk 1910. december 4. 49. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő: DINKSREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

Népünk télen.

Népünk télen nem csinál semmit. Ez százados szociális programm, amely minden nyomoruságunk alapoka. Nemcsak hogy nem csinál a nép télen semmit, hanem a szentheverdel napok unalma közben megszületik lelkének keserüsége, melyről egyébként utazó apostok is gondoskodnak. Valósággal balfogás, véfkes mulasztás, ha a magára hagyott népet télen ép ugy ignorálnók, mint nyáron tesszuk, a választásoknak kivételével. A vilag minden államában a földmivelő ember a legkonzervativebb. Franciaországban csak elég szellemi aramlat, légvonat van, de hogy mennyire hatástalan mindez a francia parasztra, azt leginkább Meline egykori miniszterelnök és nagy agrárius szónok panaszkodja leginkább Ha ez franciaországban igy van, mennyire rabjai vagyunk a maradiságnak a négy folyó és három halom országban, ahol tulajdonképpen minden kultura csecsemőkorát éli. Népünket kiváltképpen télen kellene szellemileg emelni és tanitani. Főleg nagy szükség lenne arra, hogy amiből a nép él, arról az ujabb okszerü ismereteket hallja és megtanulja. Néhány esztendeje végződik is valamelyes kulturmunka ezen a téren.

Csodálatos tapasztalatot szereztek utóbbi években Edison nagyszerü találmányával, a mozgóképekkel. Aki csak egy kicsit nyitva tartja a szemét, látja, micsoda óriási, szinte diabolikus hatással van a népre a kinematograf. A legalsóbb rendü szellemi életü ép ugy rohan a moziba, mint az, akinek szellemi szükséglete már igényesebb. Ma még nem is tudjuk ennek a diabolikus hatásnak eredményeit megmérni, sem a kultura, sem az immoralitás terén. Egyet azonban meg merünk jósolni, hogy lesz idő, amikor a moziképtár anyagát éberebb ellenőrzés fogja erkölcsösebbé tenni, mint ma.

Ezek a gondolatok lelkünkben irás közben és pedig amaz eszme tárgya alapján fakadtak, hogy a földmivelésügyi miniszter — nagyon helyesen — a községekben rendezendő sorozatos gazdasági előadásokra vetitő gépet és képeket ajándékozott a gazdasági egyesületnek, hogy a tanitás legközvetlenebb eszközét, a szemléletet is alkalmazza. Mi ezt a gondolatot igen szerencsésnek és nagy sikerünek véljük. Egy órai beszéd nem ér fel öt percnyi szemlélettel, ha pedig arra gondolunk, hogy a falu is szellemi csemegét, éppen vetitett képekkel akkora népszerüséget tudnak szerezni, mint a mozik: nem győzzük dicsérni a kitünő ötletet, amely egyuttal azzal a reménységgel biztat, hogy aki ilyen gyakorlatiasan tud megfogni bizonyos dolgokat, annak a kivitelben is meg van a szerencsés keze.

A gazdasági egyesületeket hajlandók az emberek megvádolni azzal, hogy osztályérdeket szolgálnak és völtaképen a nagy és középbirtok érdekeinek szolgálatában állanak. Azt hisszük, semmi sem alkalmasabb e sokszor felhangzó vád megcáfolására, mint az, ha a gazdasagi egyesuletek a legnagyobb szeretettel fogják felkarolni ezeket a gazdasági előadásokat, melyek a kisemberek gazdasági kiképzésére, javára céloznak.

Üdvözöljük a népért dolgozó egyesületek sorában a mi gazdasági egyesületünket is.

Volt egyszer egy királyné.

(Mese)

Egy őszi időben, ha leszall az este és komor, félelmes sötétséget lop a tájra, mig ott künn jajgatva sikong a hideg szél és az őszi eső mogorva egyhangusággal verdesi az ablakokat, össze-összebujik az apró, bogárhatu házikók népe a bubos kemence körül. — az öreg pipázgatva a padkan, a lócán, az apraja meg a sarokba huzodva, vagy a földre kuporodva. — És hallgatja a nagyanyó hol vidám, hol meg bus meséit a régi szép időkről, az operenciás tengerről, az elátkozott királyfiról, a szászszorszép királyasszonyról, a gonosz mostoháról, meg a jó Isten tudja miről. .. Ha vége a mesének, akkor az apróságok könyhiarmatos lekete szeme szótlanul esd: »Nagyanyo, meséljen meg egyet!« És bár a nagyanyó kezében forog az orsó, pereg a rokka és készül a fonál, mégis szall-szall a lelke messze, napsugaras tájakra, keresgeti a muit régen letünt emlékeit. Fonnyadt arca bágyadt szeme fellángol, há egy-egy kedvesebbre lel. — Az ajakan meg melan bug a szó:

* * *

Egyszer volt, hol nem volt az Pperenciás tengeren is tul volt . . . Volt egyszer egy szép kiralfleany. A szépsége hetedhét országra szólt. A jósága akar az angyale. A szive olyan, mint a szinarany. A lelke szüzi tiszta, mint a feher hlom.

És elment érte egy kiralyfi. Elvitte az országba, amely el volt hagyatva, gyaszba volt borulva, szomoruság, bánat gyötörte a népet. Olyan volt az ország, mint egy temető, ahol a friss sirhantok között fakó arcu, könnyes szemü elöhalottak bolyonganak. A fiatal kiralyasszony megdöbbent, amikor uj honaban először körülnézett. A siralmas állapotok láttára, fajni, sajogni kezdett a szive. Hallva a panaszos siramot, melyet bugva hozott feleje a szellő, égő könny szökött a szemébe. Kerdőleg fordult szeretett urahoz, királyahoz »Miért szenved e nép? Mi szörnyü bün lehet e bünhődés oka?« — A király arca elkomorult és tompa hangon válaszolt »Király ellen tört. A jarmot könnyünek érezte már, hat bilincseket is kapott«. — A kiralyasszony nem kérdett tovább, de a lelke mélyén vágy fogant, barmi áron visszacsalni népe ajkára a mosolyt. — És attól az időtől kezdve amikor csak tehette utra kelt, járt-kelt mindenfele az országban s amerre járt a sirók könnyeit letörölgette, a bánkodók homlokán elsimitgatta a rodőket, a szomoru arcokról a borut elüzte, a régi, sajgó sebekre irt csepegtetett. A nép lassankint imádni kezdte őt. És a jóságos, türelmes munka végre meghozta a gyümölcset. A nép arcara kiült a mosolygas. Azutan egy szép, tavaszi napon, amikor virágos volt minden ág és a lég mámoritó illattal volt telve, odaborult királyi férje lábaihoz és összekulcsolt kezekkel könyörgött esdekelt »Nézz már szegény népedre is. Hisz oly jó, oly szelid. És megbünhődte már a multat is. Hadd jöjjön rá jobb esztendő.« — Hát lehet-e egy angyallal ellenkezni? — A király megbocsátott. Oda nyujtotta jobbjat békülésre es kezet fogott a nép.

A paraszt jogvédelme.

(V.) Jóforman azt lehet mondani, hogy soha nem mutatkozott még a törvényhozásnak a kisemberek egzisztenciáját érdeklő kérdések iránt pregnánsabban jóindulata és jogvédelme, mint most, az általános polgári perrendtartás hatalmas törvényalkotásánál. A XX-ik század küszöbén és valószinüleg az egész századon, át fog lengeni a szélesebb néptömegen, a minden embert egyenlően boldogitani kivánó eszmeáramlat. Bizonnyal föl légyen jegyezve, hogy ezen törekvések sorában a magyar törvényhozás polgári kodeksze melyet a jogkereső közönség Plósz Sándornak köszön, — a kisemberek védelme terén nagy szeretetet és méltánylást tanusit.

De valóban szükség is volt már erre a törvényre. Hány irástudatlan a törvények rengetegeiben eligazodni nem tudó, a saját aláirásának jogi hatályát nem ismerő földmivelő embert forgatta ki vagyonából a lelketlen kereskedelem, a lelketlen ügynök. Aztán hánynak vagyona nagy részét emesztette föl az oktalan pereskedés, ennek nyomában micsoda tenger keserüség nőtt abban az egyszerü magyar szivben, amely a termeszet által beleoltott igazságérzetre appellált, midőn torkát fojtogatta a sommás eljárás kotele és a birósági végrehajto hivatalos eljárása. Mennyi keserüség fakadt fel az urak ellen, akik anyagi romlását oly kérlelhetetlenül okozták. És minden esetben a törvény ellen zudult a keserüség, mely az égrekiáltó igazságtalanság inditója. Azért reszket minden parasztnak a keze, mikor uri ember aláirását kéri és nincsen az a jámbor népszámlálási lapocska, amelyet ne azzal a gyanuval irna ala a paraszt, hogy talán erre az aláirásra a házacskája, a földje is rámegy.

Sokszor sajogjuk, hogy a földmivelő osztály nadrággyülülete rémseges és egyre fokozódik, hogy az intelligencia egyre tért veszit a vezetésben és itt-ott az urak ellen való gyülölet zendülésben, vagy paraszt bojkottban nyilvánul, — alig tévedünk ha mindezeket a jelenségeket betudjuk azoknak a vérlázito nagy igazságtalanságoknak, melyeket a lelketlen kereskedelem és komisz pereskedés okozott. Amikor halljuk, hogy egy-egy kisgazdának udvarára annyi minden fajta mezőgazdasági gépet szállitottak, hogy egy nagy birtoknak sok lett volna; mikor olvassuk, hogy egy gazda, aki néhány mázsa műtrágyát rendelt, waggon számra kapott belőle és mivel azt átvenni vonakodott, a vasuti fekhéren kivül egy hosszu eljárás összes perköltségeit fizette és az értékét vesztett műtrágya mégis a kezén ragadt, vagy mikor olvassuk, hogyszerü paraszt embereknek százkoronás diszműveket sóztak a nyakára és mivel azok átvenni vonakodtak, a megrendelő iv aláirásával bebizonyitották elleneik, hogy megrendelték a könyveket és kimeletlenül beszedték a könyv árát a perköltségekkel együtt.

Ilyenek és ehhez hasonlók, a polgári törvénykönyv sokat emlegetett 31 és 32-ik szakasza szerint a jövőben meg nem tortenhetnek.

De az egész vonalon az uj polgari törvénykönyv a kisembernek érdekét óvja. Igy a többek között, az is nagy könnyebbségére lesz a szegény embernek, hogy a ketszáz koronán alóli váltóperekben az ügyvédi képviselet kényszere nem lesz meg. A modern humanizmus szelleme lengi át ezt a torvényes. Plósz Sándort, aki egy emberoleten keresztül fáradozott megalkotásán, milliók elismeresét és háláját érdemli meg.

Amit a törvényhozás ilyen diesérendő sikerrel indit, védvén, gyámolitván a parasztot, — azt nem kis szeretette a földmivelésügyi miniszter, egy helyes és alkalmatos intézménye. Ez az intézmény az ingyenesen működő országos Tudakozó Iroda, ahová ma már naponta százan fordulnak levelekkel és személyesen, főleg olyanok, akik eddig a nagy város forgatagában tanáestalanul bandukoltak, napokat vesztettek, végre is vak vezetvén a világtalant, dolga-végezetlen mentek haza. Mióta az iroda fonnáll azóta Magyarország földmivelő népe a maga élethivatása felől, tehát gazdasági téren a földmivelők országos irodájától szakbeli tanácsot, utbaigazitást kap. Szervezetével valóban közszükséget elégitettek ki és csak az a kár, hogy valamennyi miniszteriumban nincsen ilyen iroda föiállitva, ahol az ügyes bajos ember a maga dolgáról, beadványáról tájékozást kaphatna. Néhány vidéken paralellel a tudakozó irodával népvédő irodák működnek, szintén nagy sikerrel. Valamennyi a kis ember védelme jegyében, az emberszeretete törvényei szerint. Azért is van sikere és hatása és éppen e sikert és hatást szemlélve óhajtjuk, hogy hasonló intézménye legyen a mi pátriánknak is.

HIREK.

Házasság. Fényes esküvő folyt le nov. 26-án Budán, az ottani református templomban. Dr. Ostffy Lajos országgyülési képviselőnk és ostfiasszonyfai nagybirtokos kelt egybe Vidos József kemenesmihályfai földbirtokos leányával, Mucival. Az egyházi szertartást a vőlegény rokona, Kenessey református püspök végezte. Tanuk voltak: Kenessey Kálman miniszteri tanácsos és Vidos Aladár cs. és kir. kamarás, huszárfőhadnagy. — A szűk családi körben tartott esküvőn az emlitetteken kivül a rokonságból az örömszülők, Vidos Benő, Nagy Dénes, Ajkay Zoltán, Vidos József kamarás, huszárfőhadnagy és Vidos Dániel vettek részt. — Az uj pár nászutra a Riveriára ment.

Főispáni ebéd. A hétfőn tartott megyegyülés alkalmából Békássy István főispán ebédet adott, melyen járásunkból Takách Márton főszolgabiró és dr. Pletnits Ferenc ügyvéd vett részt.

Áthelyezett szemlész. Vincze Mihály helybeli pénzügyőri szemlészt a pénzügyigazgatóság Pörcölinbe helyezte át. Utóda Cser Imre szombathelyi szemlész lesz.

A petició hirei. A napilapok nyomán is köztudomásra jutott már, hogy a Curia a képviselőválasztas megsemmisitese ügyében beadott peticióra és ellenpeticióra elrendelte a vizsgálatot. A vizsgálat megejtésére Pionovics János táblabiró küldetett ki és a jövő év első napjaiban kezdi meg a vizsgálatot, mely előreláthatólag hónapokig eltart.

Földbérlet. Erdődy Sándor grófnak a sági határban levő birtokát a bükki cukorgyár bérelte ki 50 évi időtamra. A cukorgyár 90 ezer korona évi haszonbért fizet, az egész bérleti időre tehát 4 millió 500 ezer koronát.

---

pef. Fátyol borult a multra, a jövő pedig biztatóan fenylett a távolban.

És a királyasszony volt a legboldogabb.

Csendesen, boldogan éldegélt azután. A fiában lelte minden örömet. A dafias királyfiért rajongott az egész ország. Az anya is, a nép is büszken, boldogan gyönyörködött az ország jövendőbeli királyában . . . Azalatt odalenn a pokolban gonosz terveket készitgetett az ördög. Megirigyelte azt a békés életet, azt a csendes boldogságot, amelyben az ország — annyi viharos, veszterhes század után — mintegy édes álomban ringott. Ellene tört. Először elraboltatta a királyfit, a királyasszony szemefényét, az ország legdrágabb kincsét, a halállal.

És a királyasszony lett a legboldogtalanabb.

De ez még nem volt eleg neki. Nem inditotta meg gonosz lelkét a nép keserves feljajdulása, fájdalmas vonaglása. Mikor a gyászba borult királyasszony mélységes bánatával elbujdosott messze idegenbe, hogy fájó szivének verző sebére enyhitő balzsamot gyógyito irt keressen a szirtes bércek és a susogó fenyvesek magányában, akkor titkon utana lopodzott és egy három élü tőrbe rejtezkedve, orozva átfurta a szivet . . . De a lelket még sem kaparithatta magához, mert az felszállt előle a menyországba . . . A bús őszi szellő a szárnyára vette a királyasszony halála hiret és zokogva hordta szerteszét az országban. Ujra gyászba borult a nép. Melyebbe, fájdalmasabba, mint azelőtt. Sirt, mint a gyermek, akinek elveszett az édesanyja és egyedül, elhagyottan, árván maradt . . . Az a háromélu gyilok az ő szivén ütötte a nagyobb sebet, amely azóta nem tud behegedni s a vér csurog, még most is csurog belőle.

*

A nagyanyó elővészi gyürött keszkenőjét és a szemébe tolakodó könnyeket sóhajtozva morzsolgatja szét.

A csillogó szemü hallgatóság apraja nem is gondol arra, hogy ez nem mese volt, hanem valóság.

Novak Pál.

Megyegyülés. A hetfőn megtartott megyegyülés tárgysorozatában legnagyobb érdeklődést keltett az a szám, mely dr. Ostffy Lajos helyének betöltéséről gondoskodott. Végre az is megtörtént s eldőlt a reménykedők sorsa. A választások a következő eredménnyel végződtek: I. oszt. aljegyző lett: dr. Guáry Leo, II. oszt. aljegyző pedig Knébel Ferenc szolgabiró. Ez utóbbinak helyét Gerlits Elek közig. gyakornokkal töltötték be. Ezek után a bizottságok megalakitása következett. Kerületünkből beválasztattak: A központi választmányba: dr. Porkoláb Mihály, Berzsenyi Dezső és Maróthy László; az állandó-választmányba egyhangulag: dr. Berzsenyi Jenő, dr. Maróthy László, dr. Pletnits Ferenc és dr. Weöreös Iván; a biráló választmányba: dr. Maróthy László.

Áthelyezés. A szombathelyi üzletvezetőség Keszler Gyula máv. ellenőrt Szombathelyről állomási képviselői minőségben Székesfehérvárra helyezte át.

Vallásos estély. Szépen sikerült ünepségnek volt szinhelye az ev. népiskola a mult vasárnapon. Ekkor tartotta a helybeli ev. nőegylet első ádventi vallásos estelyét, amely alkalommal a hivek serege zsufolásig megtöltötte az iskola termét. Az ünnepély műsora a következő volt: 1. Megnyitó beszéd és ima, mondta Nagy Sándor lelkész. 2. Magyar gályarabok eneke, énekelte Ludvan Sándor tanitó, 3. Apostol, Sántha Károlytól, szavalta Kiss Róza, 4. Nőegyletünk s az első nőegylet, irta és felolvasta Fabian Imre s. lelkész. 5. A gályarab, Lampérth Gézától, szavalta Erős Ida. 6. Karének. Előadta Szórády Dénes vezetése alatt az ev. férfi dalkör. Az ünnepélyt offertorium zárta be, mely 56 koronát eredményezett. Ez adományokat szegénysorsu gyermekek és özvegyek karácsonyi felruházására fordítja a nőegylet.

Elköltözés. Kondor József kőfaragó most már végképen elköltözött városunkból; a vasrácsok mögül eltünt az utolsó sirkő is. Kondor itteni iparáról való lemondasat már beadta.

Panasz. Általános a panasz, hogy a kültelki gyalogjárók, de különösen az utcák átjárói térdig erő sárral vannak borítva. Ha már indokolt vagy indokolatlan nehézségek utját is állják a kövezésnek, nemtörődömségre enged következtetni az a hiány, amit egypár kocsi salakkal vagy murvával meg lehetne szüntetni. Ez a provizorius intézkedés a méltán türelmetlenkedőkre kedvező hatással volna.

Visszatérés a halál torkából. Ebergényi Irma a mult héten érkezett Bécsből városunkba, hogy Angyal János nevü ideálját, aki cipész-segéd volt, meglátogassa. Midőn értesült róla, hogy a fiatalember időközben meghalt, a Korona-szállóban bérelt szobájában szombaton gyufaoldatt l megmérgezte magát. A súlyosan sebesült leányt tüstént a kórházba szállitották és sikerült őt az életnek megmenteni. Gyógyulása annyira előrehaladott stadiumba jutott már, hogy pár nap mulva el is hagyja a kórházat.

Halálozás. Id. Deutschbauer Ignác vendéglős, városunknak egyik jómódu, közismert polgára mult hó 26-án este 9 és 10 óra között 72 éves korában elhunyt. Temetése 28-án ment végbe a városi közönség általános részvétele mellett. Neje, három gyermeke, egy unokája és menye siratja a szép kort ért aggastyant.

Az esküdtbiróság elnökei. A győri kirátelőtábla elnöke a jövő esztendőre a szombathelyi esküdtbiróság elnökévé Laky Kristóf dr. kuriai biró, törvényszéki elnököt, helyettesévé pedig Horváth Sándor kir. itélőtáblai biró t nevezte ki.

Birtok vétel. A felső és alsó szilvágyi uradalom, amely a Rüdinger család tulajdonát képezte, gazdat cserél. 1300 holdas birtokot Báró Hatvany Béla, a sárvári cukorgyár tulajdonosa vásárolta meg.

Jótekonycélu képkiállitás Szombathelyen. A Vasvármegyei Fehérkereszt Egyesület — élén dr. Bezerédj István nyug. főispánnal s Szegedy Györgyné szül. Gerliczy Irma bárónővel — rábirta a hónapok óta Szombathelyen időző Szenes Fülöp festőművészt, hogy Szombathelyen festett portréit, nemkülönben egyéb, a budapesti és külföldi tárlatokon kitüntetett műveit az Egyesület gyermekkórháza javára rendezendő kiállitás céljára átengedje. A kiállitást Szombathelyen, a Vármegyeháza disztermében dec. 11-én, vasárnap d. e. 11 órakor nyitja meg Békássy István főispán s egy hétig lesz megtekinthető. A kiállitás megnyitó ünnepségére összegyül az egész vármegye előkelő társadalma, mert eltekintve a jótékony céltól, Szenes Fülöp ma hazánk legkiválóbb arcképfestője, kinek hire messze túlterjed az ország határán, s igy most mindenki törekedni fog megragadni az alkalmat, hogy műveivel megismerkedjék, esetleg magát a mesterrel megörökittesse.

Lemondott községi birák. Döbrentey István csónei, Szabó József kemenessömjéni, Kovács Ferenc kemenesmihályfai és Kondor Sándor tokorcsi birók beadták lemondásukat.

Baromfi-kiállitás. A Nyugatmagyarországi Földmivelők Gazdasági Egyesülete november hó 16-án tartotta baromfivásárját Sárvárott. Ez alkalommal díjakat nyertek Lakos József, Horváth Fidek 20—20 koronát, Gál Ignác és Pópp Imre pápóczi lakosok 10—10 koronát. A díjat valamennyi jól tenyésztett pekingi kacsáért kapta.

Marha- és sertés-zárlat. A nagy mérvben elterjedt száj- és körömlájás miatt Celldömölk nagyközség, Alsóság, Jánosháza, Ostffyasszonyfa és Pápocz községek vásárai zár alá vetettek s igy ezekre a helységekre hajtott körmü állatokat felhajtani nem szabad.

A kereskedelmi alkalmazottak Menháza. A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesületének emberbaráti szépmüködését honorálta a pénzügyminiszter, amidőn megengedte, hogy az elagott, vagy keresetképtelen kereskedelmi alkalmazottaknak emelendő Menháza alaptőkéje gyarapitására jótékonycélu sorsjátékot rendezzenek. A tevékeny egyesület sorsjegyei már városunkban is forgalomban vannak s igen népszerűek. Áruk 1 korona. A sorsjáték főnyereménye 20.000 koronás fejedelmi hajók és kolhér csupa brillansokból, a többi nagy nyereményeket a nyerők annál az ékszerésznél vagy bútorgyárban válogatják. Össze az értek minden levonása nélkül, ahol akarják. Igy tehát a vidéki ipar — és kereskedelem 50.000 korona árurendeléshez jut a sorsjáték révén, s a boldog nyerő azt választja ki, ami neki teszik és amire szüksége van. Igen ügyes ujitás ez és a sorsjegyek kellendőségét felette biztositja. Dicsérjük kereskedő ifjainkat, hogy a sajat kari érdekeiért oly buzgóságot fejtenek ki.

Szavatosság a sertésvészért. Sok perre adott okot a biróí joggyakorlat ingadozása azon kérdésekben, hogy az eladó mely időpontig felel a sertésvészért, amely az általa eladott állatokon mutatkozik. A Kuria ujabban ismét hozott ily ügyben itéletet és kimondotta, hogyha az eladó sertésvészen még át nem ment sertéseket ad el, őt sertéseknek az átadás után sertésvészben való megbetegedéséért és elhullásáért szavatosság nem terheli. De szavatol akkor, ha a sertések már az átadáskor a vész csirái által fertőzve voltak.

Nem mind arany, ami fénylik. Már az igaz, hála Istennek! mondja Abris bátyánk. Ime az Esterházy-cognac ugy fénylik, mint az arany, de mégis meg lehet inni, sőt még jó is, kitünő; de igya meg valaki az aranyat! No? Hát nincs igazam?

Hányan nem járnak iskolába? A legujabb kimutatás szerint Magyarországon 427 ezer gyermek nem jár iskolába. Rettentő szám! Valoszinü azonban, hogy ez a szám a valóságban meg nagyobb, hiszen egy-egy vármegyéből is -- tisztelet a jobbaknak — ezerszám mutatja ki a tanfelügyelők jelentése az iskolába nem járó tankötelesek. Mert tankötelezettség van, de nincs, aki kérelhetetlenül végrehajtja. Az egész dologban pedig az a legszomorubb, hogy a szinmagyar vidékek iskolázatlan gyermekeinek száma egész közel esik az agyongyalázott nemzetiségek iskolázatlan gyermekei számához. (Azt hisszük nincs elég iskola s elég osztály sincs. — Szerk.)

A gyujtomonopolium tervezete elkészült. A pénzügyminisztériumban, hir szerint, elkészültek a gyujtómonopolium behozatalaról szóló törvényjavaslat tervezetével. A tervezet szerint kétféle skatulya kesztendő, nagyobb és kisebb formában. A nagyobb doboz 50 szál gyujtót fog tartalmazni s ennek ára 4 fillér lesz. A kisebb dobozban 25 szál gyujtó lesz s ezt 2 fillér bolti arban árusitják. A gyujtó főelárusitói ezuttal csak 10 percentet kapnak a bevételből — holott a gyárostól száz percentet kaptak. A kistrafikos, akinek a gyujtóárulásra engedélye lesz, — majd a főelárusitótól kap pár percentet.

Helyes válasz. A képtár portása a falusi látogatóhoz: «Az esernyő itt marad mig elmegy.» — Paraszt: «Miért?» — Portás: «Mert odabenn nem esik az eső!»

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Negyvenezer korona — állatvásárokra. A földmivelési kormány 400.000 koronát akar az állatvásárok olyan berendezésére forditani, hogy a fogyasztásra szánt állatok a tenyész- és egyéb használlatoktól elkülönitve tartassanak s ekként az eladni és vásárolni szandékozók könnyen egymásra talaljanak. Olyan épületek és berendezések létesitését tervezik, amelyek a vidéki városokba fogyasztas céljából hozott romlandó élelmiszerek ideiglenes raktarozását minimális költséggel teszik lehetővé s ekkén. megóvják az élelmiszerkeszleteket, a romlas vagy minőségi csökkenes okozta karoktól, tehát a városi élelmezés olcsóbbitasara és javitásra hatnak.

Szerkesztői üzenetek.

Zugiskola. Igaza van. Az erre vonatkozó törvény szerint nem tekinthető zugiskolanak, ha *legfeljebb 3 családból összesen 5 gyermek tanul.* Azt igen jol tudjuk, hogy a zárda-iskolaban erre tekintettel nincsenek, sőt a maga tanulókat a *fennálló rendeletek ellenére más vármegyébe viszik vizsgáztatni,* holott ennek csak akkor lenne helye, ha Vasvarmegyében nem lenne polg. leányiskola. Annak idejen illetékes helyen szóva fogjuk tenni.

G. Celldomölk. A »Rovás« szamara bekuldött cikkben kifejtett nezettel nem azonositjuk magunkat, a nagy nyilvanosság előtt legalabb is nem. Sub rosa helyeseljük tiltakozását, mert reánk, celldömölkiekre nézve semmiesetre se lesz üdvös annak a csaladnak letelepedése, de ha mi tiltakozasunknak adunk kifejezest, joggal teszi ugyanazt minden község, akkor pedig az allam erdeke ellen vétünk mindannyian. A cigánykérdéssel már külről lefele mindenki foglalkozott s a problema megoldasát csak ugy vélik megoldhatonak, ha sikerulne a fekete hadat letelepedésre birni. Ugyanis csak igy remélhető, hogy a civilizáció idővel közéjük ékeli magát, s a kultura majdan becsületes polgarokká avatja őket.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazon rokonainknak, ismerőseinknek, különösen pedig a celldömölki vendéglősöknek, kik szeretett férjem, illetve atyánk **id. Deutschbauer Ignác** temetésen megjelentek, a ravatalra koszorut helyezni szivesek voltak s ezaltal merhetetlen fájdalmunkat egyhlytették, fogadják megtört szivünk hálás köszönetét.

Celldomölk, 1910. nov. 30.

Özv. Deutschbauer Ignácné és gyermekei.

Jánosháza.

Rovatvezető: BORS.

Egy hallatlan eset. Ez pedig történt Janosházán. Mert hát hol is történhetne máshol? Csak itt tudnak orszagra szóló dolgot művelni. — Ugyanis a r. kath. iskolaszék november 6-an gyűlést tartott. E gyülés hatarozatait az iskolaszék elnöke majdnem három hétre ra — vagyis nov. 22-en — közölte a tanitókkal, nem irásban, hanem csak felolvasta nekik. A hatarozatok közt benn volt az is, hogy az iskolaszek az egyik tanitot, aki meresz volt Janosházán kézimunkat (sljöjdöt) tanitani, **egyenesen felszolitja, hogy többet kezimunkat tanitani ne merészeljen.** Egyuttal azt is tudomására hoztak — ugyancsak ennek a tanitónak, — hogy **osztályában tintasüvegek szamara a padokat ki nem furatják.** — Hát persze, a janoshazai iskolaszék nem tudja azt, hogy a kezimunka éppen olyan tantargy — sőt legfontosabb — mint akár a számtan, olvasás, földrajz stb. és *ennek tanitása ugy a miniszteri, mint a püspöki tanterv szerint kötelező.* Most meg csak az van hátra, hogy a többi targyak tanitasatol is tiltsa el a tanitokat, mert hat neki nem imponál sem a miniszteri rendelet, sem a püspöki leirat. — Hogy a padokat a tintasüvegek szamara ki nem furatja az egyik osztalyban, annak meg csak a gyermekek örulnek legjobban, mondvan, hogy mar mi ket es fel honapja járunk iskolaba es meg egy betüt sem irtunk tintaval az irkaba. De jo iskolaba járni! — Hát kerem az ilyen tiltasokkal, *»szert sem«*-ekkel nem a tanitónak, hanem önmaguknak, a gyermekeknek és a szülőknek artanak. De mit törődnek ők vele? De tusszük azt, hogy az illető tanitó tudni fogja, hogy mit kell tennie az ilyen iskolaszekkel szemben, mely rendei es teljhatalmulag tilt.

Elmebajos. Kardos Gabor hoss. ufalusi ember beszélteti a csendőrseget, hogy őt megvertek. Csakugyan verzett is a keze es egyéb serüles is látszott rajta. A csendőrség megvizsgalta a dolgot es kisült, hogy ő maga magat verte meg. Egyuttal az is kitudodott, hogy elmebajos s nem reg szabadult ki a zalaegerszegi korhazbol.

Lopás. Kalmar Jozsef gyömösei kántortanitotol ertekes gyűrüket, ekszereket, ermeket loptak el. A tettest nyomozzák.

Tűz. Nov. 24-en este Dukaban tüz ütött ki. Hogy hogyan keletkezett, meg nem tudjak, Egy szalmakazal egett el.

Szerkesztői üzenetek.

K. J. Lassa, banata orömre fordult. — Borura jön derü.

N. P. Megkapta a levelünket? A működési bizonyitvanyt, a kath. kör alapszabályait is elküldtük. Varjuk a levelet, de szemelyes megjelenését is.

Minden embernek nélkülözhetetlen.

EHRLICH „606".

Legközelebb megjelenik

Ehrlich és Hata

sajátkezű munkája az általuk feltalált **„606"** gyogyitó szerről. Az eredeti kiserletek megörökitett élethű képeivel. Irták: **Dr. Ehrlich P.** és **Dr. Hata S** Magyarra forditotta, előszóval és magyarazatokkal ellátta: **Dr. Marschalko Tamás** kolozsvári egyetemi tanar. Tudomanyos értéke mellett szenzációsan **érdekes** munka, — melynek tartalmát minden kulturembernek ismernie kell. Bolti ára füzve 5 K, diszkötésben **8 K.** Az előfizetés, összeg beküldése esetén bermentve küldjük, utánvételes rendeles esetén a portot a rendelő fizeti.

Megrendelhető

Hegedüs és Sándor

könyvkiadóhivatalatól **Debrecenben** es barmely más hazai könyvkereskedőnél.

Discret szétküldés.

Jól jár, ha

tudomasul veszi, hogy ujabban utánozzák

a valódi

PALMA-KAUCSUK

CIPŐSAROK

mindenalt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánzott dobozokban természetesen csak közönséges gummisarkok vannak, jól teszi tehát, ha káromodasat megőrzendő, a valodi **Palma-kaucsuk cipősarok** minden dobozon látható

védjegyére ügyel!

Védjegy.

Soha többé!

nem cserélek szappant, mióta Bergmann **Steckenpferd-liliomtejszappanát** védjegy Steckenpferd, kézsitő Bergmann & Co. Tetschen a. E.) használom, mert ez a szappan a leghatásosabb az összes orvosi szappanok közül szeplő ellen, valamint a szép, puha és finom arcbőr ápolására. Darabja 80 fillerért kapható minden gyogyszertárban, drogeriában és illatszerüzletben stb.

FIX FIZETÉS

és magas jutalék mellett alkatmazunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jovedelem 300—600 korona.

Hecht Bankház Reszvenytarsasag
Budapest, IV., Ferencziek-tere 5.

— LEGKÖZELEBB MEGJELENIK —
a képviselőházban most letárgyalt uj

POLGÁRI PERRENDTARTÁS

cimü könyv.

Birák, ügyvédek, kereskedők, iparosoknak nélkülözhetetlen.

Összeállította, magyarazatokkal és szaljegyzetekkel ellátta

CSILLÉRY DÁVID, kir. járásbiró

A 400 oldalra terjedő torvénykönyv, mely a legfinomabb papiron, *zsebben hordható* alakban lesz kiállitva, **bolti ára füzve 6 korona.**

MEGRENDELHETŐ

MANYÁK és TÓTH
könyvkiadóknál NAGYKÁROLYBAN
és minden hazai könyvkereskedőnél

Szőlőoltványok, és vesszők

beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hirnevnek örvendő

SZŰCS SÁNDOR FIA
híbardiószegi szőlőoltványtermelő cég fioktelepet CZELLDÖMÖLKÖN (Vasm.)
Iroda: Korház-utca 15.

Kepes arjegyzeket tanulságos tartalommal ingyen es bermentve küld a czelldömölki fioktelep. Ezen arjegyzeknek egyetlen hazból sem szabad hiányoznu, mert sok hasznos dolgot tartalmaz, tehát mielőtt barki is oltvanyt vagy vesszőt venne, elne mulassza ezen arjegyzéket egy levelező lapon kerni.

Eladó ház.

Celldömölkön, az Erzsébet-utca 11. sz. házamat, melyen 2 utcai lakás van, nagy kerttel azonnal eladom.

ÖZV. Sümegi Sándorné.

KOLERA

veszedelme idején **MOSAKODJUNK Szent-László fertőtlenitő szappannal.**

Darabja 70 filler
Forakltár: Német Márkus divatárurak-tárában Czelldömölkön.

Kiadó lakások.

A Vásártéren levő házamban
2 kétszobás lakás
1 egyszobás lakás
a szükséges mellékhelyiségekkel és kerthasználattal azonnal kiadó. —

Juray Antal Korona-szállós.

Stock-Cognak Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS és STOCK

gőzpárló telepéből

BARCZOLA.

Egyedüli Cognac-gőzfőződe állandó hivatalos vegyi elenőrzés alatt.

Kapható Jánosházán:

minden jobb üzletben.

NÉMETH LÁSZLÓ

uri szabó divattermében
készülnek remek kivitelben
polgári-, papi- és egyenruhák
jutányos áron.

LEGDIVATOSABB SZÖVETMINTÁK.

Czelldömölk, Kossuth Lajos-utcza.

A legtöbb kiallitason a legelső diljai kitüntetett és első orvosiaparok által ajánlott, kitünő minőségü

ESTERHÁZY COGNAC mindenütt kapható!

Az Esterházy cognac a közönség kedvenc itala!

Az Esterházy cognacgyár központi irodája:

TELEFON 31—49. BUDAPEST V. Csáky-utca 14. szám. TELEFON 31—49.

A VASMEGYEI

Takarékpénztár

RÉSZVENYTÁRSASÁG

ÁRUOSZTÁLYA

SZOMBATHELY.

Ajánl: Mindennemü mezógazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, **benzin- és nyersolajmotorokat, cseplogép-garniturákat, gép- és nyersolajat,** müszaki cikkeket, zsák-ponyva- és kötélárukat, mindennemü **mütrágyát kartelien kivül,** vetömagvakat, erdőgazdaságiakat, **belföldi és porosz kőszenet, kovácsszenet,** mészet és czementet, tüzelő-felszereléseket stb. stb.

Mérsékelt árak!

Méltányos fizetési feltételek!

Központi iroda: Köszegi-u. 2.

Raktár: Széll Kálmán u 25

Árajánlattal és költségvetessel díjmentesen szolgálunk

Képviselőt minden köszegben keresünk.

Villamos erőre berendezett

asztalos műhely.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy Czelldömölkon, a Ferencz József-utcában levő

asztalos műhelyemet

villamerőre berendezett gépekkel szereltem fel: miáltal képes vagyok megrendelőimet sokkal olcsóbban kiszolgálhatni.

Elfogadok épület és butormunkákat, azonkivül az asztalos ipar keretébe vágó mindenféle munkát, melyet a legpontosabban, gyorsan és kifogástalanul teljesitek.

Ugy helybeli, mint vidéki szaktársaim munkáikat villamerőre berendezett műhelyemben előkészithetik, ami a mai drága munkabér mellett nagy megtakaritást jelent.

Teljes tisztelettel

BERECZ LAJOS

épület és butorasztalos.

A sági felsőhegyen egy jókarban tartott SZŐLŐ csinos és célszerü épülettel szabad kézből ELADÓ.

Értekezni lehet özv. BODA SANDORNÉVAL Sárvárott és HRABOVSZKY MÓRRAL Celldömölk.

ÉPITTETŐK FIGYELMÉBE!

Mint épitési vállalkozó, működésemet *Sárvár és vidékére* kiterjeszteni óhajtván, e célból *SÁRVÁROTT* (Villanytelep-utcában) egy *képesitett épitőmester* közreműködésével

műszaki irodát

nyitottam.

Vallalkozom az épitésnek teren előforduló mindennemü munkákra **szolid kivitelben, jutányos arak és kedvező fizetési feltételekkel.**

Kiváló tisztelettel:

Günsberger J. Jenő

épitési vállalkozó.

Fa- és acstelep: Keményegerszegen.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi

alkalikus természetes savanyuviz.

Bor, pezsgőhöz a legjobb ital

Magyarországi foraktár: Budapest, V. Zoltán-u 10

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Czelldömölk